

Xây dựng “Thế trận lòng dân” vùng biên giới Việt Nam - Campuchia, từ thực tiễn vùng Tây Nam Bộ

VŨ ANH TUẤN*

Việt Nam và Campuchia là hai quốc gia có mối quan hệ gắn bó hữu nghị lâu đời, với tuyến biên giới dài 1.137 km đi qua 10 tỉnh của Việt Nam và 9 tỉnh của Vương quốc Campuchia; với 34 huyện, 113 xã biên giới, khoảng 210 ngàn hộ dân thuộc 31 dân tộc và có 6 tôn giáo chính. Riêng vùng Tây Nam Bộ có 04 tỉnh là Long An, Đồng Tháp, An Giang và Kiên Giang giáp với 05 tỉnh của Campuchia là Prey Veng, Svey Rieng, Kandal, Takeo và Kampot. Trải qua những thăng trầm của lịch sử, quan hệ Việt Nam - Campuchia đã được thử thách, tôi luyện và phát triển ngày càng sâu rộng, thiết thực và hiệu quả trên các lĩnh vực, trở thành tài sản chung quý báu của hai dân tộc.

Tình hình nhân dân vùng biên giới Tây Nam với những vấn đề mới đặt ra trong xây dựng “thế trận lòng dân” hiện nay

Khu vực các xã biên giới của vùng Tây Nam Bộ có gần một triệu người đang sinh sống, địa hình đa dạng, phức tạp, giao thông đi lại khó khăn, hạ tầng kinh tế - xã hội còn kém phát triển, đời sống của đồng bào các dân tộc còn nhiều khó khăn, tỷ lệ hộ nghèo cao. Đồng bào các dân tộc vùng biên giới, hải đảo phía Tây Nam luôn cần cù, chịu khó, đoàn kết, gắn bó, một lòng theo Đảng, theo Bác Hồ, có nhiều cống hiến, hy sinh trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, tích cực tham gia bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ thiêng liêng của Tổ quốc, góp phần xây dựng biên giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển bền vững.

Lịch sử đã khẳng định nhân dân là chỗ dựa cơ bản, nhân dân là tai mắt, là lực lượng tại chỗ cùng với các lực lượng đứng chân trên địa bàn tạo ra thế chiến lược, vừa xây

dựng biên giới vững mạnh vừa bảo vệ vững chắc biên cương của Tổ quốc. Những đóng góp của nhân dân các dân tộc ở biên giới trong suốt chiều dài lịch sử dựng nước và giữ nước là rất to lớn, nhất là từ khi có Đảng lãnh đạo đã thể hiện rõ hình ảnh của “biên giới lòng dân” vững chắc. Vì vậy, việc xây dựng “thế trận lòng dân” ở khu vực biên giới Tây Nam nói riêng và vùng biên giới giáp với nước bạn Campuchia nói chung giữ vai trò đặc biệt quan trọng, là nền tảng để phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, kết hợp với thế trận quốc phòng, an ninh và đối ngoại tạo thành thế trận biên phòng toàn dân vững chắc, góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia.

Nhận thức rõ vai trò, tầm quan trọng của khu vực biên giới, hải đảo, Đảng, Nhà nước ta đã ban hành và tổ chức thực hiện nhiều chủ trương, chính sách đặc thù nhằm hỗ trợ, phát triển vùng biên giới còn nhiều khó khăn. Nhờ vậy, tình hình kinh tế - xã hội khu vực biên giới Tây Nam đã có nhiều chuyển biến tích cực, tăng trưởng kinh tế của các địa phương

* Vụ trưởng, Trưởng QTT Ban Dân vận Trung ương tại TP. HCM

Nghị quyết Đại hội X của Đảng lần đầu tiên sử dụng cụm từ “thế trận lòng dân” và xác định: xây dựng “thế trận lòng dân” làm nền tảng phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc. Đại hội XI của Đảng tiếp tục chỉ rõ: Tăng cường sức mạnh quốc phòng, an ninh cả về tiềm lực và thế trận; xây dựng khu vực phòng thủ vững chắc, thành phố vững mạnh; xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc trong thực hiện chiến lược bảo vệ Tổ quốc. Đại hội XIII của Đảng tiếp tục nhấn mạnh: Xây dựng “thế trận lòng dân”, tạo nền tảng vững chắc xây dựng nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Giữ vững được “thế trận lòng dân” vững chắc ở khu vực biên giới Tây Nam cũng là một trong những nhiệm vụ hết sức quan trọng, góp phần cho Tổ quốc ngày càng hòa bình, ổn định, phát triển phồn vinh.

biên giới đạt tốc độ khá cao; hệ thống kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội từng bước được đầu tư xây dựng; hoạt động thương mại biên giới tăng trưởng khá; các lĩnh vực giáo dục - đào tạo, y tế, chăm sóc sức khỏe nhân dân, công tác an sinh xã hội được quan tâm thực hiện tốt, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân từng bước được cải thiện và nâng cao; mối quan hệ giữa Đảng, chính quyền với nhân dân và lực lượng vũ trang với nhân dân được tăng cường; chủ quyền biên giới, lãnh thổ quốc gia được giữ vững, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được bảo đảm; quan hệ đối ngoại được mở rộng. Đó chính là cơ sở quan trọng để đồng bào đặt niềm tin vào Đảng, Nhà nước, vào công cuộc đổi mới, tạo nền tảng xây dựng “thế trận lòng dân” trong thế trận biên phòng, bảo vệ vững chắc chủ quyền an ninh biên giới quốc gia.

Cùng với các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể ở địa phương, trong những năm qua, lực lượng Bộ đội Biên phòng khu vực biên giới Tây Nam luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm, khắc phục mọi khó khăn, gấn bó máu thịt với đồng bào các dân tộc

nơi biên giới, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ vững chắc chủ quyền thiêng liêng của Tổ quốc. Với phương châm “Đồn là nhà, biên giới là quê hương, đồng bào các dân tộc là anh em ruột thịt”, cán bộ, chiến sĩ Biên phòng đã kiên trì thực hiện “Ba bám, bốn cùng” (bám đơn vị, bám địa bàn, bám chủ trương, chính sách; cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng đồng bào); tích cực triển khai thực hiện các phong trào thi đua yêu nước, cuộc vận động, với các mô hình, chương trình tiêu biểu như: “Bộ đội Biên phòng chung sức xây dựng nông thôn mới”, “Nâng bước em tới trường”, “Hãy làm sạch biển”, “Đồng hành cùng phụ nữ biên cương”... Gắn với thực hiện có hiệu quả các chương trình mục tiêu quốc gia “Giảm nghèo bền vững”, “Xây dựng nông thôn mới”, “Phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi”, đem lại kết quả cụ thể, thiết thực, góp phần xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở trong sạch, vững mạnh; phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn biên giới... Hình ảnh người “Thầy thuốc quân hàm xanh”, “Thầy giáo quân hàm xanh”, cán bộ, chiến sĩ Bộ

đội Biên phòng quên mình giúp dân trong phòng, chống lụt bão, cứu hộ, cứu nạn đã in đậm trong tâm trí nhân dân cả nước. Đặc biệt, trong thời gian dịch bệnh COVID-19 diễn biến phức tạp vừa qua, cùng với các lực lượng chức năng, cán bộ, chiến sĩ Bộ đội Biên phòng đã căng mình tại các tổ, chốt biên giới để tăng cường tuần tra, kiểm soát, ngăn chặn xuất nhập cảnh trái phép. Nhiều đơn vị đã chủ động nhường nơi ăn, chốn nghỉ, huy động lực lượng phục vụ, chăm sóc, bảo đảm điều kiện tốt nhất cho người nhập cảnh thực hiện cách ly, phòng, chống dịch COVID-19. Những việc làm đó đã góp phần củng cố và tăng cường niềm tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước và lực lượng vũ trang, qua đó góp phần xây dựng “thế trận lòng dân” đáp ứng yêu cầu sự nghiệp bảo vệ chủ quyền an ninh biên giới.

Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân, cả khách quan và chủ quan, nhất là trong xu thế hội nhập đang đặt ra nhiều khó khăn, thách thức đối với công tác xây dựng “thế trận lòng dân” ở khu vực biên giới Tây Nam, đó là: Khoảng cách phát triển giữa vùng biên giới với các vùng khác trong cả nước có xu

hướng gia tăng. Các thế lực thù địch, phản động không ngừng lôi kéo, kích động, tăng cường hoạt động chống phá gây mất lòng tin của đồng bào đối với Đảng, chế độ, chia rẽ khối đại đoàn kết các dân tộc. Các hoạt động truyền đạo trái pháp luật, buôn lậu, gian lận thương mại, tội phạm ma túy, mua bán người qua biên giới... vẫn diễn biến rất phức tạp.

Những thách thức nêu trên nếu không sớm được khắc phục sẽ làm giảm sức mạnh của “thế trận lòng dân” trong việc bảo vệ biên cương Tây Nam của Tổ quốc.

Một số giải pháp củng cố, xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc ở khu vực biên giới Tây Nam

Thứ nhất, tiếp tục quán triệt và triển khai thực hiện có hiệu quả các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh khu vực biên giới, nhất là Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 28/9/2018 của Bộ Chính trị (khóa XII) về Chiến lược bảo vệ biên giới quốc gia; Nghị quyết số 88/2019/QH14 của Quốc hội khóa XIV phê duyệt Đề án tổng thể phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030. Kết hợp chặt chẽ chính sách phát triển kinh tế - xã hội gắn với giữ vững quốc phòng - an ninh, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc, không ngừng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân, tạo môi trường thuận lợi, ổn định dân cư lâu dài ở khu vực biên giới. Đây là nhân tố có

tính chất quyết định trong việc xây dựng “thế trận lòng dân”, là mục tiêu của cách mạng, là động lực thúc đẩy sức mạnh của toàn dân.

Thứ hai, tăng cường giáo dục nâng cao nhận thức về nhiệm vụ quốc phòng, an ninh cho toàn dân, trước hết là đội ngũ cán bộ, đảng viên, các tổ chức đoàn thể và nhân dân các dân tộc trên địa bàn biên giới. Làm tốt công tác tuyên truyền để mọi người dân không chỉ nắm vững đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, mà còn hiểu rõ, hiểu đúng tình hình thực tế, bản chất của các vấn đề nhạy cảm, phức tạp đang diễn ra, những thách thức về an ninh phi truyền thống khu vực biên giới, vạch rõ các quan điểm sai trái, luận điệu phản động, âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch nhằm tạo nên sự đồng thuận “ý Đảng, lòng dân”.

Thứ ba, tiếp tục đẩy mạnh công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng; đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, kiên quyết đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Để xây dựng “thế trận lòng dân” ở khu vực biên giới thì trước hết phải xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở thật sự trong sạch, vững mạnh. Các cấp ủy đảng, chính quyền, đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức... cần tiếp tục quán triệt và thực hiện tốt các nghị quyết, kết luận của Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 4 (các khóa XI, XII, XIII) về xây

dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị, gắn với thực hiện các văn bản, chỉ thị, nghị quyết, kết luận, quy định... của Đảng về “đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, thực hiện trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu. Thực hiện tốt Quy chế dân chủ ở cơ sở, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở, tăng cường đối thoại, kịp thời giải quyết những khó khăn, vướng mắc của người dân với tinh thần “việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại cho dân phải hết sức tránh”.

Thứ tư, đổi mới toàn diện, đồng bộ các mặt công tác biên phòng, thường xuyên và chủ động nắm chắc tình hình, không để bị động, bất ngờ trong mọi tình huống; đấu tranh khôn khéo, kiên quyết và có hiệu quả đối với tội phạm và các đối tượng vi phạm pháp luật, giữ vững ổn định chính trị, giữ gìn an ninh khu vực biên giới. Đổi mới và nâng cao chất lượng công tác vận động quần chúng nhằm tăng cường đoàn kết quần dân ở khu vực biên giới trong tình hình mới. Bộ đội Biên phòng phải ra sức phấn đấu làm tròn vai trò nòng cốt trong xây dựng nền biên phòng toàn dân; đồng thời có nhiều hình thức, phương pháp tiến hành công tác xây dựng khối đoàn kết quần dân; tích cực tham gia xây dựng cơ sở chính trị, phát triển kinh tế - xã hội ở khu vực biên giới, nhất là việc tuyên truyền, vận động, giáo dục hướng dẫn và giúp đỡ nhân dân thực hiện tốt chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước. ■